

Aksel Larsen: Mit Parti vil ikke kunne stemme for den af de ærede Medlemmer Hr. Sønderup, Hr. Christmas Møller og Hr. Bertel Dahlgaard fremsatte Paastand paa motiveret Dagsorden. Vi vil derimod kunne stemme for det Ændringsforslag til denne Paastand, som er stillet af det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft.

Hvad angaar Paastanden, er den i visse Henseender mærkværdig, i visse Henseender endda næsten latterlig. Den siger, at der er sendt en Note til England, og dette var jo i Forvejen sivet ud. Jeg ved ikke, om de tre Partier, der stiller Paastanden, har faaet Postkvitteringen forelagt, men jeg ved i hvert Fald, at det ikke kan være nødvendigt i en Beslutning af Folketinget at fastslaa, at denne Note er afsendt. Det fastslaaes yderligere, at Noten er Grundlaget for Danmarks Politik, men det burde jo være en Selvfølgelighed, naar Noten er afsendt i Regeringens Navn. Og at den skulde være forpligtende for alle, som handler paa Danmarks Vegne — ja, det er saadan set ogsaa en Selvfølgelighed.

Derfor maa jeg erkende, at jeg ikke er helt enig med det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft, naar han siger, at den er en blank Kapitulation, for naar man understreger det, som er rene Selvfølgeligheder, som det er fuldkommen overflødig at understrege ud fra en almindelig fornuftig Betragtning, har dette naturligvis en ganske bestemt Adresse, og saa kan man nok sige, at det formentlig ikke højner den almindelige Respekt for Statsministeren, hverken i Indland eller Udland, at han trods alt er nødt til at stikke denne Paastand i Lommen, er nødt til at lade sig redde paa denne for ham meget ydmygende Maade.

Men bortset herfra taler Paastanden kun om, at Noten er forpligtende for alle, der *handler* paa Danmarks Vegne; der staaer ikke noget som helst om dem, der *taler*. Nu er det rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har mindet om, at Tale er Sølvs og Tavsheds er Guld; det ærede Medlem glemte kun den gløvedige Korsgaardsske Tilføjelse: men den rigtige Tale, holdt i rette Tid, er Diamanter i Krystalskaale. Denne Tilføjelse kan man imidlertid ikke anvende om de statsministerielle Udentingstaler, som vi er blevet vel-signet med i det sidste halve Aar, og som uægtelig, og som netop i Kraft af, at de blev holdt af Statsministeren — uanset hvilken Forklædning han paastod at optræde under —, ogsaa virkede som Handling. Det er nu engang saadan, at det talte og skrevne Ord har sine rent praktiske politiske

Virkninger, og hvis den Person, der beklæder Statsministerposten i Landet, staaer op paa en Talerstol — det være sig i København, Sønderborg, Toftlund eller hvor som helst — og siger sin angivelig personlige Mening om, hvad der bør gøres i en politisk Sag, saa sætter det, selv om det ikke ubetinget behøver at have formelle Følger for Regeringens Handling eller for Rigsdagens Beslutninger, Lidenskaber i Bevægelse. Det sætter Tankerne i Gang, og det faar de Folk, der har særlig Interesse i de sagte Ord, til enten at gaa i Gang med en Aktivitet i en bestemt Retning eller at forstærke deres Aktivitet i den Retning, de i Forvejen var inde paa.

Derfor virker saadanne statsministerielle Taler faktisk som Handling, selv om de formelt ikke er det. Det er nødvendigt at beskæftige sig med disse Taler, og det er nødvendigt, ogsaa fordi Statsministeren jo har holdt en Tale her i Dag, som var om muligt endnu mere udflydende end alle foregaaende Taler, Statsministeren har holdt om det sydslesvigske Spørgsmaal her i Tinget, en Tale, hvori han egentlig nøjedes med at henvise til, hvad han har udtalt ved tidligere Lejligheder, dels i Fjor Efteraar og dels senere om det sydslesvigske Spørgsmaal. Jeg har med Flid læst de angivne Spalter, 636—37 i Folketingstidenden for 1945—46, igennem, og jeg skal ikke bruge Tingets Tid til at citere dem i Ordlyd, fordi det er saa inderlig overflødig. Det er saa inderlig overflødig, fordi Statsministeren dengang talte i saa pas Almindelighed, at man vanskeligt, i hvert Fald formelt, kunde konstatere, at han var i Modstrid med Tingets Flertal, selv om man jo nok derudaf kunde afhæse alle Haande. Statsministeren har overhovedet, naar han har udtalt sig i Tinget om denne Sag, været ualmindelig behændig med Hensyn til at udtale sig saadan, at man egentlig med Velvilje eller Uvilje kunde lægge i hans Udtalelser, hvad man vilde, og dette gælder i Særdeleshed Udtalelserne af 4. December 1945. Derfor bringer det absolut ikke Klarhed, at Statsministeren ved denne Lejlighed henviser til disse Udtalelser.

Saa har vi imidlertid igennem Sommeren 1946 Statsministerens mange Udtalelser paa offentlige Møder om, at Danmarks Grænse gaar ved Ejderen, at det gælder om at faa flyttet Danmarks Sydgrænse sydpaa, og at det gælder om at vinde saa meget af Sydslesvig tilbage som muligt, nu Tyskland er svagt. Jeg behøver ikke at citere alle disse Ord, som er i alt for frisk Erindring, men jeg maa have Lov til